

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину 6 дин.
на пола године 3 дин.
за стране земље на годину 9 дин.

НЕДЕЉА 28. ФЕБРУАРА 1893.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ДИН. ПАРА ОД ВРСТЕ

Преглату ваља слати упутницом на општински суд
а све кореспонденције на уредника

Рукописи не враћају се

Неплаћена писма не примају се

ОБЈАВА

Суд општине београдске објављује грађанству вар. Београда, да је одбор општински у седници својој од 16. Јануара 1893. год. решио, да се *прирез општине београдске од двадесет осам од сто (28%)* од непосредне порезе, установљен решењем збора од 30. Марта 1892. год. АБр. 6219, — од првог Јануара 1893. год. *укине*. Према овоме грађани београдски немају ништа плаћати на име општинскога приреза од 1. Јануара 1893. год.

Од суда општине вар. Београда 18. фебруара 1893. год. АБр. 348.

Наредба

Суд општине вар. Београда и по други пут, а у свези са својом наредбом од 27. Нов. 1892. год. АБр. 11644, —

Наређује,

Да се тротоари одржавају чисто и са њих блато и лед уклања.

Ово треба чинити рали лакшег и сигурнијег саобраћаја као и угледа престонице,

Ко би пренебрегао да по овој наредби поступи, казниће се по §-у 326 кривичног закона.

Од суда општине вар. Београда, 15. фебруара 1893. год. АБр. 974.

О Г Л А С

За смештај канцеларија грађевинског одељења и управе варошког водовода суду општине београдске потребна је зграда са десет до петнајест одељења од 1. маја ове године.

Одељења треба да буду вилна, а зграда по могућству у близини општинског суда.

Писмене понуде имају се до краја овог месеца поднети председнику општине.

Од суда општине вар. Београда 5. фебруара 1893. год. Абр: 614.

О Б З Н А Н А

Дешавало се и дешава се, да сопственици кућа, које су са новим београдским водоводом спојене, а нарочито инсталатери,

при инсталисању водовода у појединим зградама, и пре него се инсталација подвргне проби, отворе општинску славину, која се по ред водомера налази, и воду употребљавају.

Овакав рад сопственика кућа и инсталатера противан је члану 1. правилника за инсталисање водовода по кућама јер и тај део водовода све до места на којем је постројен водомер закључно, својина је општине. Одржавање и руковање са њим само и искључиво врши управа водовода.

Овакав рад инсталатера противан је и чл. 3. поменутог правилника, јер инсталатери су управо дужни, да воде озбиљног рачуна, да при свом раду ни најмање квара водомеру и његовим саставним деловима ма у ком погледу не учине.

Отварање славине општине пре извршене пробе инсталације и на тај начин употреба воде, носи собом озбиљне последице по сопственика куће, јер не заштићен од могуће поплаве услед непробаних цеви, те и управа водовода у њиховом интересу, а с погледом на чл. 1. и 3. правилника за инсталисање водовода, узимаће од сада строго такав рад у оцену, сматра ће га као одвајање воде пред водомером, на сопственику куће забрањује употребу воде а сем тога подврћи и казни по § 326 кривичног закона како сопственика тако и инсталатера.

Бр. 420
12. фебруара 1893.
Београд

Управа водовода

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Избор народних посланика. 25. Фебруара 1893. год. извршен је избор народних посланика у целој земљи па и у Београду, за трогодишњу периоду Скупштинску 1893, 1894. и 1895. год.

За овај избор издато је бирачких карата 5760, а од овог броја дошло је и гласало свега 4259 гласача, и то за листу Дим. Стојановића и другова 2757; Н. Пашића и другова 1034; Стојана Новаковића и другова 425, и Петра Татића и другова 43.

Према овоме за народне посланике за вар. Београд изабрати су г. г. Дим. Стојановић мин. финансија, Димитрије Стаменковић трговац Никола П. Пашић, бив. ми-

нистар председник и Стеван Ивковић индустријалац.

Главни бирачки одбор издао је јуче изабратим посланицима посланичка пуномоћја.

САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(По стенографским белешкама)

Држан 16. Јануара 1893. год. у Београду

(Почетак у 5 часова по подне)

Председник. Има нас довољно да можемо радити. Седница је отворена. Изволте чути записник прошлог састанка. (Секретар прочита).

Има ли који што да примети на састав записника? (Нема).

Усваја ли одбор записник? (Усваја).

Господо. Комисија буџетска, коју сте ви изабрали да састави буџет општине београдске за 1893. годину у договору са општинским судом саставила је буџет и поднела свој извештај. Изволте чути. (Секретар прочита).

Сад да пређемо на сам састав буџета. Хоћете ли да га прочитамо прво целог на онда да говоримо у начелу и за тим да пређемо на поједине тачке, или да прочитамо тачку једну и пошто је решимо да идемо даље. (Чује се: прво цео буџет).

Јовица Барловац. Моје је мишљење да читамо тачку по тачку редом и одмах о свакој да решавамо, јер нам није нужно понова читати цео, кад смо добили у пренису и сви га пред собом имамо.

Стеван Турчић. Пошто се чује, да би неки желели да се чита цео буџет, а г. Барловац опет вели тачку по тачку, природно би било да се прочита цео буџет, па онда да се о целом буџету води начелна дебата на тек онда да се пређе на појединости. Некако би то читање узело доста времена, најмање $\frac{3}{4}$ а може бити и читав сахат, а да не бисмо око тога дангубили, јер смо сви буџет добили у пренису пре неколико дана и читали га, држим да би zgodније било, да један од чланова буџетске комисије каже пред одбором побуде, које су повереништво руководиле у овоме послу, па кад се то сврши и у начелу се буџет усвоји, да читамо тачку по тачку и одмах да је решимо. Тоје моје мишљење.

Драгулин Петровић. Држим, да је генерална дебата излишна, пошто општина мора имати свој буџет. С тога сам да се чита свака тачка понаособ и ако ко што има приметити нек примети па после одмах и реши.

Председник. Хоће ли одбор да читамо тачку по тачку и да одмах о истој и решимо, а гди је питање о измени или каквом додатку, то да нам један члан комисије објасни? (Хоћемо)

Има реч г. Турчић, члан буџетског одбора.

Стеван Турчић. Ја мислим да би добро било, да повереништво каже пре почетка неколико речи ради објашњења, па онда да приступимо даљем читању. (Врло добро).

Господо! Као члан комисије имам да вам кажем, да је изабрана буџетска комисија од стране одбора, заједно и споразумно са општинским судом, свестрано и с особитом пажњом проучавала буџет, па је нашла, да се буџети ове општине у минулим годинама махом свршаваху са дефицитом, и ако буџети прошлих година,

онко, како су поднесени одбору, показују вишак. Тако н. пр. у последњој години износио је дефицит 182287 динара. Закључни рачуни за прошлу годину још нису свршени. Ми смо у јануару месецу, те књиге још нису закључене, те према томе незнамо колики ће дефицит бити за прошлу годину, али вероватно изгледа, да ће у минулој години бити велик дефицит.

Полазећи са те тачке, да је било у 1891. и 92 години дефицита, наш је задатак био да буџет овај, за ову годину, ставимо на здраву основу и да удесимо издатке, како ће ови фактички одговарати примањима. Једном речи, ми смо, радећи овај посао, узели на мерило прошле годишње добивене приходе и у овој години удесили издатке према фактичним примањима.

Овако поднети буџет и ако смо имали кратко време на расположењу, ипак је свестрано испитан и најљиве склоњен, а износи у суми од једног милиона и педесет и седам хиљада динара, то је примање, а расходи су мањи са 12.586 динара.

Ми смо овде остали верни ономе старом обичају, који је и до сад био, да буџет трошарине и новог гробља сачињавају засебне буџете. Приход од трошарине може се употребити само на отплату зајма те према томе ми тај приход нисмо ни унели у главни буџет. Тако исто буџет новог гробља има своје засебно одређење, те и вишак од тога не може да уђе у општи буџет већ засебно.

Ми смо ишли тако далеко желећи одговорити оправданој жељи београдских грађана, да се дажбине смање, — да смо буџет општински удесили тако, како онај прирез од 20% и од 8% може бити са свим укинут. То је у прошлој години износило велику цифру, од прилике око 180.000 динара. Једном речи, ми смо уредили, тако да буџет примања и издавања еквилибрира и да нема дефицита. Држим да ће ово укидање приреза бити радосно поздрављено од грађана београдских (чује се: хоће!).

Господо! На завршетку имам ово да кажем: при проучавању и саставу буџета имало је позиција, које су нас задржале скоро по пола дана и ако би проширили овде сада дебату, не бисмо могли бити готови до 20. Јануара, докле нам је Државни Савет рок оставио — с тога би мудро и практично било да се у дебате ограничимо само на поједине важније тачке; у осталом то је ствар самог одбора, а ја ово износим само као жељу јер иначе би требало пет седница. Међутим комисија се буџетска трудила да поверење оправда. Она је изнела буџет, који није фиктиван, замисљен и варљив, него је израђен на основу стварних примања у прошлој години (хвала!).

Председник. Хоћемо ли тачку по тачку? (Хоћемо) Изволте чути (главни књиговођа чита).
Члан суда Симић прочита позицију: такса на мале и велике пасоше 50 дин.

Јовица Барловац. Ја неразумем што ће и та тако незнатна такса у буџету! То треба избрисати.

Председник. Та такса и није метуга у буџет по величини прихода од ње; по томе она би се могла слободно изоставити, него је стављена за то да се очува право које општина има. Ако дође та или већа цифра — добро; ако не дође — опет ништа, јер нам право остаје. (Прима се и ова и следеће позиције).

Члан суда Симић прочита: Од прегледа проститутки 5000 дин.

Др. Никола Х. Николић. Ја мислим да овој позицији нема места у буџету и да је треба изоставити. То што би општина ту изгубила надокнадило би јој се тиме што би се општинским лекарима давала у толико мања плата, јер би та такса, за преглед проститутки, у месту општини, припадало од сад потпуно њима.

Овом приликом имам да напоменем, да се преглед не врши како треба и да би и у томе ваљало прописати другаче поступање. Док сам ја вршио дужност општинског лекара, имао сам прилике да видим да се те јавне женске прво исперу, па шта више и избришу и тек онда прилазе прегледу. То се може, јер се мотри у којој је кући лекар. На тај начин може да се прикрије по какад право стање.

Ја сам хтео да се тој злоупотреби стане на пут на у место да од тадањег надлежног лица у општини будем потпомогнут ја сам кажњен с полумесечном платом. Ја сам тада писао писмо председнику општине Пашићу предлажући, да се преглед врши од 2 лекара у кварту те да женске немају времена да се оперу, као сад кад се то врши ван полиције, већ да буду онаке какве су — али то није примљено, већ је усвојено да 2 лекара врше преглед али у заводима. Том приликом користио се шеф општинских лекара те је одређена такса за преглед од 2 1/2 динара од којих 1 динар припада болничком фонду, пола динара општини, а 1 лекарима, али тако да је Хаџи Лазич имао лавовски део, и то није право.

Ја вас, дакле, молим господо одборници: да се та цифра избрише, а да се преглед проститутки врши у кварту од 2 лекара и у присуству 1 чиновника општинског.

На тај начин сузбиће се зараза која се шири не само у вароши, него, преносна олава и по унутрашњости Србије, на општу здравствену штету нашега народа.

Другићин Ж. Петровић. Сам по себи овај предлог није неоправдан, шта више ја налазим да је добар те бих га и потпомагао, али само тада кад би нарочитом приликом био покренут а у цели да се укине наплата ове таксе у корист општине. Данас ми претресемо буџет и овом приликом дужни смо, утврђујући позиције расхода да предвидимо и све приходе које општина има и може имати. А овај приход о коме се води дебата предвиђен је санитарским уредбама и ми

га морамо увести. За прибирање, за обезбеђење његово на други начин требао би посебан предлог који би нарочито и био претресан.

Ја сам за то да ово за сад остане док касније не видимо: може ли се овај приход и на који начин целиходније заменити.

Др. Никола Х. Николић. Ми трошимо за 6 кварталских лекара по 2000 = 12000, и за шефа тих лекара 3000 = 15000 дин. Ово последње место могло би се као излишно укинути и ова би цифра могла општини да послужи као накнада за овај приход који би укинула. Ја сам био општински лекар с платом од 2000 дин. и мислим да је то довољно.

Председник. Да се ми задржимо на овоме а то доцније да се решава. Ово је изнесено као приход на основу исвесних уредаба које тај приход ујамчавају општини. Ми тога не треба да се одричемо и да губимо једно своје право. Ако се међутим касније, по нарочитој оцени ствари укине основ за тај приход, онда ће бити са свим друга ствар.

Никола Х. Николић. Ја мислим да се ова цифра за шефа може изоставити а да се ништа не окрви.

Председник. Да идемо даље?
Члан суда Симић чита: за чишћење улица и изношење ђубрета из дворишта, 125000 дин.

Стеван Турчић. Ова позиција нова је у буџету. Она је била унесена од прошле општинске управе и ми смо се дуго ломили око тога да ли да је задржимо у буџету или да је избришемо. Тек после другог и свестраног обавештења ми смо дошли до убеђења, да она треба да остане, пошто је чистота Београда једна од најпречих хигијенских потреба, и да ова цифра, која се у буџету предвиђа, ма да је врло велика, ипак није невероватно да ће се донекле наплатити.

Ви знате, господо, да се водоводна комисија, ради предрачуна својих о приходу од водовода, бавила проучавањем — колико има простора у Београду. На њеним подацима основан је и наш рачун. Ну пре свега допустите ми да вам објасним, шта је она разумела под „простором“ у ужем смислу речи. У једној кући, има на пр. 5 соба 2 кујне и 1 предсобље — то чини 8 простора. Тако рачунајући, водоводна је комисија нашла, да у Београду има у најмању руку 32571 простора. Она је била тога уверења, да ће се у 1893. год моћи да рачуна на наплату од 25000 простора.

Као год што је вода једна неопходна потреба за грађанство ми тако исто и чистоћу вароши сматрамо као један од најважнијих здравствених услова у Београду. И ценећи ствар о наплати таксе за чишћење, ми смо дошли до убеђења, да општина мора узети ту ствар у своје руке, те или вршити чишћење вароши у својој режији, или на други који начин тек да то мора бити, и овде смо узели за основ наплате

ЦАР СИМЕОН-СИНИША

(НЕМАЊИЋ)

ПАЛЕОЛОГ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

НАПИСАО

РАДОСЛАВ АГАТОНОВИЋ

(Са једном земљишном картом)

(НАГРАДИЛА ОПШТИНА БЕОГРАДСКА ДРУГОМ ВИДОВДАНСКОМ НАГРАДОМ)

МОТО:

„Praescriptum munus annalium reor, ne virtutes sileantur, utque pravis dictis factisque ex posteritate et infamia metus sit.“
Tacit. Ann. lib. III. cap. 65

—*—

I.

Кратки преглед историје епирске деспотовине, од почетка XIII века, па до свршетка прве половине XIV века (1349. год.)

(НАСТАВАК)

Али ни он није дуго владао тим областима. Као што лепо примећује Грегориј

ра¹⁾, „у дом њихов усели се страст за убиством, као нека зараза“ те деспот Јован II Дука намераваше, да убије чак и своју жену. То примети деспотица Ана, па преухитри сама са убијством, и године 1335. она отрује свога мужа, па остане у Епиру, Етолији и Акарнанији као намесница своје дванаестогодишњем сину *Нићифору Дуки* и ћери *Таманди*. Користећи се таким стањем обезглављенога Епира, северна арбанашка племена око Канине и Барте (Београда), оцепе се од Епира, па се одаду четниским и разбојничком животу. Грчки цар Андроник млађи, сазнавши какво је стање у тим земљама, улучи ту zgodну прилику, да давно оцепљену деспотовину поново потчини царству своме. С помоћу Кантакузена и 2000 најмљених Турака Селцука, цар Андроник, с пролећа 1336. год., покори Арбанасе, којом приликом Турци јако опустоше и опљачкају те земље. Глас о овоме доласку царевом у Епир, утецао је повољно на становнике његове, те се сви својевољно предаду цару Андронику, па наравно и деспотица Ана. Цар лепо прими деспотицу, и обећа за њеног сина Нићифора ћер свога великаша Јована Кантакузена. Те тако год.

¹⁾ Гласник срп. уч. др. XIII. 290.

1337. цар Андроник поврати и присаједини своме царству сву епирску деспотовину, која је толико година била оцепљена од византијскога царства; а младога наследника деспотовине, Нићифора Анђеловића, одведе у Цариград, ради већег јемства за мир. Ну наскоро се у Епиру образује антивизантијска странка која позове Нићифора из Тарента, куда је он био умакао из Цариграда, те се овај год. 1338. побуни против Андроника, у намери, да поврати своје наследно право на епирску деспотовину. Цар буде принуђен, да предузме и други поход на епирску деспотовину, те тада Кантакузен, нешто обећањима, а нешто и силом, успе, да утиша буну, а Нићифора поново одведе у Цариград, давши му титулу *паниперсевасте*. За све ово време, град Јањина, са прекраћењем у њој лозе Анђеловића, од године 1318, као да није била под влашћу епирских деспота, после те године; већ је признавала врховну власт: најпре Андроника старијег, па доцније и Андроника млађег, добијајући од њих великих повластица.

Година дакле, 1339. затекла је епирску деспотовину, не као самосталну деспо-

простор, одредили смо једну минималну таксу и по тој ће се на сву прилику добити цифра буџетом пројектована. За то ће Београд бити вазда чист и поливен — имаће свежа ваздуха и добре воде, тих важних услова за здравље.

Толико сам господо, сматрао за потребно да кажем ради објашњења ове позиције.

Шеф књиговодства Јанковић, објашњава за тим колико се од кога простора предвиђа прихода те да изиђе цифра стављена у пројекат буџета.

Јовица Барловац. Лепо се објашњава овде: те биће прихода: одавде оволико, онданде онолико, али се не предвиђа колико треба радити док се дође до тога прихода. Док се утврди само начин чишћења и колико се од кога има наплаћивати, проћи ће 6 месеца и за то време треба људе плаћати а не вајдати се ни једном паром. То би требало уредити тачно и поуздано, а да не иде као с изишоњем ђубрета. Тек тада, када би грађани видели да тај посао иде као што ваља, могло би се рачунати на неки приход, премда да ми се чини да је овај предвиђени велики, и да је рано предвиђен.

Стеван Турчић. Разлози, које је изволео изнети г. Барловац, заиста су важни али они су баш и били узрок те смо се код те позиције у буџету задржали не у једној него у неколико седница и претресали је са сваке стране. Сви ти и још многи други разлози, овде ни од кога не поменути, и нас су били поколебали, те смо се с правом питали: да ли то у истини може бити или не. Па ипак ми смо дошли до убеђења: да се једном мора почети и да се ово даје из вести. Сумње нема да се с почетка мже наплаћивати на тешкоће, на које г. Барловац указује, али ће се и то усталашношћу моћи савладати. У осталом предрачун на просторе не вара. Све што у томе погледу важи за водовод, важиће и за чишћење вароши, те по томе неће се много радити на прибирању материјала, јер га има готова у водоводне комисије. С реформом овом ми морамо почети, и то што пре. Нечистота каква је сад у вароши, доста је недостојна једне престонице са естетичног гледишта, а да и не помињем још важнији — здравствени разлог. Ја вас дакле, молим да ово оставите овако, како се предлаже.

Дим. Милојевић. Да се прими и да гледамо да буде боље него што је било до сад!

Паја Цветковић. Досад су поједини грађани плаћали по 5 п. дин. кад купе јагње или прасе. То је било сасвим неправедно. Онај који дотера стоку на пијаци да прода нек он и плати ту таксу. Тако се свуда у Паланкама ради. И ми сад ћемо преместити пијаци марвену на тркалиште, па ће се ту стока на једном месту прода-

вати и неће се моћи красти. Дакле ја сам да се овако измени у будуће.

Глиша Стојановић. Ја нисам разумео како је казано: хоће ли се по чопорима наплаћивати или одобрава. (Чује се: што год се на трг дотера) Па лепо, ако тако буде онда ћемо затворити београдску пијаци. Боље је да ми плаћамо који купујемо ту таксу него сељак. Верујте ми да ћемо рђаво учинити ако не оставимо да сваки плаћа који купи. Није скупо дати 5 п. за јагње а за сељака је скупо.

Стеван Турчић. Предговорник вели, да би ова такса могла убити пијаци у Београду. Повереништво је то имало на уму, али је за сад остављено, да о томе одбор пропише правила, а комисија која то буде радила, имаће на уму и то да се не омете трговина у Београду. С тога молим да и ову позицију примите.

Јовица Барловац. Зар мора да плати ову таксу на сву стоку што дотера? (Не он неплаћа на ђерму ништа, него на пијаци кад прода) Добро!

Председник. Усваја ли одбор и ову позицију? (Усваја)

Чујте даље (књиговођа чита о приходу па све до расхода).

Усваја ли одбор? Усваја.

РАСХОДИ

Члан М. Јовановић. Изволте чути даље. (Књиговођа чита).

Плата председнику 12 хиљ. динара.

Усв ја ли одбор? (Усваја).

Председник. Чујте даље: (Књиговођа чита): „Плата књиговође“.

Илија Рајковић. То је плата врло велика.

Председник. Добар раденик треба добро и да се плати. У народној банци плаћа се много више т. ј. 5 хиљ. динара а међутим овде су послови много већи но тамо.

Стеван Турчић. Књиговодство наше вођено је до лане просто, и од кад имамо садашњег књиговођу, сад је дупло књиговодство. Данашњи је књиговођа, како сам слушао од других људи а и сам се уверио врло је способан. Сад се тако заводи у књиге, да се у свако доба може знати колико има у каси новаца. Држим да човек који је ту реформу завео у нашој општини, заслужује да му и плата остане иста.

Димитрије Милојевић. Господо. Држим да ми не треба да жакамо за ову плату, коју ћемо дати г. књиговођи. Књиговођа за општину београдску треба да је сасвим стручан, а овај је такав Књиговодство како је пре било није вредило ништа. Данас кад се у часу може све знати шта се тражи, то није лак посао. Неко је поменуо народну банку да се тамо мање плаћа. Јест али тамо није овако комплициран посао као овде. Тако добре књиговође су скупе,

и неће да служе за малу плату. Један обичан књиговођа који служи код Пера Јовановића има месечне плате 25 дуката. (Усваја се).

Члан суда Симић чита: позиција на плату шефа општинских лекара у 3000 дин.

Др. Никола Х. Николић. Ова позиција изlišна је и ја тражим, као и мало пре, да се она просто изостави из буџета јер лекари имају прихода и од прегледа проститутки. Ја сам за то да се њима плати за преглед по 1 динар, колико је по закону санитарском а 1 динар да оде у болнички фонд. Доста је лекарима општинским 2000 дин. плате кад и ову таксу од прегледа проститутки имају.

Кад сам ја био општински лекар, онда је шеф, имао 500 дин. више од других општинских лекара, а тако исто и лекари за квартове врачарски и палиаулски; јер су ти квартови већи али у то време нису имали приход од прегледа проститутки.

Ја сим за то, да се ова цифра од 3000 дин. избрише, а пошто има 6 квартова и 6 квартовних лекара, то нека они врше ове прегледе на начин који сам мало час предложио.

Илија Рајковић. Кад вели г. Др. Х. Николић да лекари општински добијају доста и од овог прегледа, онда да им сведемо плату на 1200 динара. Није право да вуку и велику плату и велики приход. То не дамо господо!

Спасоје Стевановић. Ја сам за то да се ова позиција за сад остави а међутим да се одреди комисија која ће нам поднети мишљење по овој ствари па онда, ако нађемо за сходно, да о о и укинемо, само да то буде после извесне штудије а не овако на пречац.

Стеван Турчић. И ја потпомажем предлог предговорников и мислим да треба ову ствар да уредимо у једној од првих седница онако, како то доликује престоници.

Г. доктор Хаџи-Николић добро би урадио, кад би изволео учинити предлог о томе, јер доста угледу престонице не доприноси то што у буџету њеноме фигурише приход од прегледа проституткиња. Овде је међутим на претресу једно специјално буџетско питање и ми ово можемо примити како је предложено, имајући на уму: да треба у једној од првих одборских седница да поправимо оно, што не ваља и што треба боље уредити. Тада бисмо могли под извесним погодбама уступити и самим лекарима тај приход.

Др. Никола Х. Николић. Али свакако нека још сад одпадне ових 3000 дин.

Председник. Да одлучимо — да се не би време губило. Хоћемо ли оставити овако како је у буџету стављено па да ствар ову подробније претресемо доцније, или хоћете да се изостави! (Жагор).

Др. Никола Х. Николић. Има 6 квартовних лекара и плаћају се по 2 т. ј. 12000 динара. (Жагор). То може да остане као потребно, а

товину, већ као провинцију царску, у којој беше царски намесник неки *Синаден*¹⁾

У таком стању затече Душан епирску деспотовину, када је 1340. год. први пут с војском упао у њу, и освојио северни део Епира до града Јањине. Прилике које се наскоро развише у престоници византијскога царства, а којих последице бише: долазак Кантакузенов на царски престо 8. фебруара, 1347. године, дадоше Душану поново згодне прилике, да продре још даље на југ епирске деспотовине; те, наставши је скоро без одбране, пошто се у Цариграду „цареви отимаху о царство“, заузме с јесени 1346. год., највише с помоћу Арбанаса, и јужни део Епира, а почетком 1348. год., Акарнанију и Етолију. Тако је сада Душан имао у својим рукама целу западну страну Пинда. Те заузете земље придружи Душан својем царству, *оставивши свога брата Синишу за деспота Акарнаније и Етолије*. Од старе деспотовине епирске још су Душану остале не освојене: Јањина и Јелинска Влахија, која се пак због свога брдовитога положаја не могаше лако зау-

зети.¹⁾ Ну наскоро се укаже Душану прилика, да и те заостале земље освоји, те тиме да доврши са освојењем земаља епирске деспотовине. Године 1349. умре управник тих области Јован Анђел, и Душан одмах пошље свог љубимца и врло храброг војводу Прељуба (Ђорђа) с војском од Срба и Арбанаса, који освоји: Јањину, Јелинску Влахију и Тесалију, све до Фетелаја²⁾ Душан постави Прељуба за управника тих освојених земаља, давши му титулу *цесара*. Тако је дакле, до краја прве половине XIV века Душан према југу доврши освојење потребних му грчких земаља. Грцима је још једино остао у рукама град Солун и Тракија, куда је водио пут за Цариград.

Нека нам је допуштено, да на овом месту учинимо једну примедбу.

Не слажу се сви историци у томе: које је земље у епирској деспотовини Душан дао својем љубимцу Прељубу „ва строителну“ (ad regendam) област; као и у томе:

¹⁾ Дестуниса: „Ист. сказ“ Увод 2 —4— Pouqueville, Voyage dans la Grèce, t. I c. XI. — Срећковића: „Истор Срба“ II. 585—6; Т. Флорински: „Јужн. славјане“ II. 168.

²⁾ Дестунис. 2. — Т. Флорински II 171; Pouqueville t. v. p. 201. Норф. „Chroniques.“ p. 529.

да ли је Душан пре освојио Акарнанију и Етолију, него Јањину и Јелинску Влахију.

Први Лаоник, Халкондил, причајући, које је земље Душан, после свога крунисања за цара, поделио својим војводама, вели: „а Етолију предао Прељубу“¹⁾, а о Синиши ништа и не спомиње. Поводећи се за њим и Пејачевић²⁾ вели: „Aetolia decreta est Prialupi“. Примајући мишљења ова два историка као ауторитативна, чак и Мајков и Фрањо Рачки то исто тврде.³⁾

Нама се чини, да неће бити тако, и да су сви ови историци, поводећи се за Халкондилом, примили без критичке оцене његову погрешку. Јер, колико ја нама познато, ни један грчки писац, осим Халкондила, не вели, да је Душан дао Етолију ad regendam Прељубу, а Акарнанију пак, које су обе области пале под власт Душанову у једно исто време, и које стоје једна до друге, *дао Синиши*.

¹⁾ „Historie des Turcs“ p. 16.

²⁾ Historia Serviae, p. 296.

³⁾ Историја срп. нар. А. Мајкова, превод. Ђ. Даничића 1876. стр 77 — Rad jugosl. akad. II. стр. 85.

(наставиће се)

плата од 3000 динара шефу лекара да се изостави. Нека општински лекари бирају шефа међусобно.

Стеван Курчић. Изволте, господине докторе поднети тај предлог посебице: да се ових 3000 динара изостави мотивишите га и ево ја сам први који ћу вас потпомоћи. Али овим брисањем из буџета ми нећемо решити питање, које је с тим у вези.

Јовица Барловац. И ја сам тога мишљења да ову суму са свим избришемо. А шта ће се после радити с оним што је доктор предложио, са свим је друга ствар Шеф нам — то знамо — ништа не треба. То је доста што имамо 6 лекара по 2000 дин. (чује се: да се брише).

Председник. Два су предлога: један је да се одма укине а други — да се остави. С тога ко је за то да остане, нека каже за, а ко је за то да се укине, нека каже против.

Шеф књиговодства чита даље. (Прима се) На чишћење улица, поливање и т. д. 9000 дин. *Мијалко Мијаловић.* Молио бих да се објасни какво је ово поливање.

Димитрије Милојевић. Ја налазим да 9000 дин. није никакав новац за те потребе. Ја сам имао прилике да видим како се тај посао обавља у Бечу. Тамо се употребе кола од 10—15 акова воде. Ако се мисли с таквим бурадима да полива, онда је добро. Али ова кола какве су ове мале штрцаљке, не вреде ништа.

Председник. Питање је о суми. Ако се одо бри ова сума, онда нећемо ваљда бити будале да узмемо оно што не ваља.

Дим. Милојевић. Ја немам ништа против 9000 дин, јер можда неће достићи ни 18000 дин јер се Београд мора подивати. Али има кола са цревима која се окрећу и могу да полију улицу од једног до другог телеграфског директа. Овако нешто и ми треба да имамо.

Председник. Не треба нам толико. Иначе би били у дефициту!

Стеван Курчић. Повереништво коме сте дали изразу буџета, водило је говора и о тим колима. У идућој години, ако Бог да живота и здравља те се узмогну, извршивати даље реформе, преко лета биће раскопане многе улице и онда, ма да има извесан број кола, не би се могле све улице поливати, ако се не би извршиле и друге набавке, С тога смо онда казали да у буџету уђе и ова набавка од 9000 динара. Ово не мења жељу г. Милојевића да престоница добије потребан број кола за поливање онаких, као што је он у страном свету видео (чује се: да се реши).

(наставиће се)

Књижевни оглас

Изашла је из штампе књига

ЂУРАЂ КАСТРИОТИЋ - СЕНДЕРБЕТ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

написао

Никола Вулић

(С једном генеалогском таблицом)

Цена 1 динар

Књига је ова награђена од општине београдске првом видовданском наградом од 1892. г. према оцени академског савета Вел. Школе као ваљана и корисна књига.

Прештампана је из подлистка „Београдских општинских новина“ о трошку општине београдске.

Изашла је нова књига

ОД СРЦА — СРЦУ

нише Јан. М. Веселиновић

Илустровао С. Никшић-Мала

СА ПЕТ СЛИКА И ИЛУСТ. КОРИЦАМА

Добричине — Паћеник — Робијашица — Пустињик — Божићна радост

Цена 1 и по дин. на 5 књига једна бесплатно

Место новача могу се послати и марке.
Књиге шаљемо поштом о нашем трошку.

БЕОГРАД

Књижара В. Валожића

НАРЕДБА

Старајући се о интересима општине београдске и о тачном прикупљању њених прихода законом и од надлежне власти одобрених, Суд општ. вар. Београда на основу решења Државног Савета од 24. Октобра 1892. год. Бр. 3438 члана 40. зак. о општинама и решења одбора општинског од 12. Маја 1890. год. АБр. 839, и 11. Јуна 1892. год. АБр. 7537, а у свези с наредбом Управе вар. Београда од 10. Новембра 1892. год. Бр. 19.975.

наређује

Да сваки онај који према поменутој наредби Управе вар. Београда од исте добије дозволу за давање балова, концерата и других забава, буде дужан с том дозволом пријавити се општинском Суду и њему положити ниже означену таксу, која је установљена у корист сиротиње београдске и народног позоришта.

Ако који од сопственика или закупца локала где се дају јавне забаве, допусти, да у његовом локалу какво страном лице даје претставе и друго томе подобно а не увери се да је дотично лице поред дозволе добијене од управе вароши Београда и општини таксу платило, биће он одговоран општини за неплаћену таксу.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

- а, За свирање муш. оркестра по кафанама, бантама и т. д. од концерта до 3 д.
б, За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5 д.
в, За свирање женског (оркестра) дамен-капеле 20 д.

II.

- а, За игрању у локалу I-ог реда 15 д.
За игрању у локалу II-ог реда 10 д.
в, За игрању у локалу III-ег реда 5 д.

III.

- а, За панораму на дан 5—10 д.
б, За разне претставе и показивање вештина, дневно 10—50 д.
в, За менаџерије и музеуме 5—15 д.
г, Циркус од претставе 10—20 д.
д, За забаве „Тингл-Тангл“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 50 д.

IV.

За друге врсте забава које овде није предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

Сем овога наплаћиваће се још половина од гореозначене таксе у корист краљ. српског народног позоришта

Од суда општине вар. Београда 14.
Новембра 1892. год. АБр. 11331. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0.20 д.
б) За неузидан шпархерд	0.20 д.
в) За узидан	0.40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици	0.50 д.
д) За чишћење димњака од два спрата	0.20 д.
ђ) За чишћење простог димњака	0.10 д.
е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пењима	0.10 д.
ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пењима	0.20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0.75 д.

II. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

а) Од кубног метра	10.00 д.
б) Од акова	0.50 д.

III. ПСЕТАРИНА:

а) Марка за панче за годину дана	3.00 д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје	1.00 д.

IV. ГРОБАРИНА

а) Гроб за децу	7.00 д.
б) Гроб за одрасле	12.00 д.
в, Мала гробница	555.52 д.
г, Велика гробница III реда	998.39 д.
д, Велика гробница II реда	1699.32 д.
е, Велика гробница I реда	1684.57 д.

V. МРТВАЧКА КОЛА:

а, Мртвачка кола стара са 2 коња	12.90 д.
б, Мртвачка кола са анђелима са два коња	24.90 д.
в, Мртвачка кола нова са 2 коња	36.90 д.
г, Мртвачка кола нова са 4 коња	72.90 д.

ТАКСЕ

ЗА ИЗНОШЕЊЕ ТУБРЕТА

за квартове: Савамачки, Теразијски, Врачарски и Варошки.

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0.25 п. д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином 0.70 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1.50 п. д.

За квартове: Дорђолски и Палилулски.

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0.20 п. д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином 0.60 п. д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1 дин.

Од суда општине београдске 28 Августа 1892. год. АБр. 9449.